

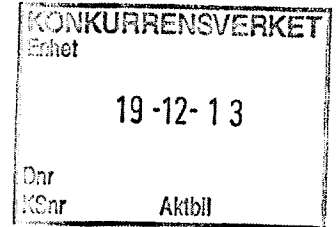
KLAGANDE

1. Danfo AB, 556131-4260

Ombud: Biträdande jurist Sanela Begovic och
Advokat Johanna Näslund

2. Ängelholms kommun

Ombud: Gina Magnusson Skoglund

MOTPART

Toalettus Norden AB, 556754-1957

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Malmös dom den 23 oktober 2019 i mål nr 3247-19,
se bilaga A

SAKEN

Överprövning av offentlig upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avvisar Danfo AB:s överklagande.

Kammarrätten meddelar inte prövningstillstånd. Förvaltningsrättens
avgörande står därför fast.

YRKANDEN M.M.

Danfo AB (bolaget) yrkar i första hand att kammarrätten upphäver
förvaltningsrättens dom och återförvisar målet till förvaltningsrätten för ny
prövning. I andra hand yrkar bolaget att ansökan om överprövning avslås
och anför följande.

Förvaltningsrättens dom innebär att bolaget går miste om det upphandlade kontraktet och domen går därför bolaget emot på ett sådant sätt att bolaget har rätt att överklaga domen enligt 33 § andra stycket förvaltningsprocesslagen (1971:91, FPL). Domen innebär att bolaget utesluts från att delta i den aktuella upphandling och situationen är därmed att jämföra med den som förelåg i Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2011 ref. 29.

I HFD 2012 ref. 2 uttalar Högsta förvaltningsdomstolen att när en upphandling ska göras om föreligger inte talerätt för den leverantör som tilldelats kontraktet. Situationen i förevarande fall är dock en annan, eftersom anledningen till att förvaltningsrätten fann att upphandlingen skulle göras om var att det inte fanns några kvalificerade anbudsgivare kvar och det således inte berodde på något fel i upphandlingen.

Toaletthus ansökan innefattar ett yrkande om att bolaget ska uteslutas från upphandlingen och bolaget skulle därför ha kommunicerats ansökan i förvaltningsrätten enligt 10 § FPL för att kunna bemöta det som lades det till last. Med hänsyn till instansordningsprincipen bör målet därför visas åter till förvaltningsrätten i första hand.

Ängelholms kommun har också överklagat förvaltningsrättens dom.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Danfo AB:s talerätt

Enligt 33 § andra stycket FPL får en förvaltningsrätts beslut överklagas av den som det angår, om det gått honom eller henne emot. Frågan i målet är i första hand om förvaltningsrättens dom angår bolaget och går det emot i den mening som avses i bestämmelsen.

Av rättsfallet HFD 2011 ref. 29 framgår följande. När en förvaltningsrätt överväger att lägga de uppgivna bristerna i ett anbud till grund för att förordna att anbudet inte får beaktas vid en ny utvärdering bör domstolen enligt 10 § FPL bereda anbudsgivaren tillfälle att yttra sig över uppgifterna i ansökningen. En dom som innebär att en leverantör uteslutits från att delta i den aktuella upphandlingen går leverantören emot och har en sådan betydelse för dennas ställning som anbudsgivare i den pågående upphandlingen att den angår bolaget i den mening som avses i 33 § FPL. Leverantören har då rätt att överklaga förvaltningsrättens dom.

I rättsfallet HFD 2012 ref. 2 anför Högsta förvaltningsdomstolen bland annat följande. Av praxis framgår att det för talerätt krävs att det överklagade beslutet har en precis och påtaglig betydelse för klaganden, oavsett vad utfallet blir eller kan bli av den åtgärd som domstolen väljer. Frågan om talerätt måste avgöras med utgångspunkt i omständigheterna i det enskilda fallet. Förvaltningsrättens förordnande om att upphandlingen ska göras om kan inte anses ha en sådan betydelse för bolaget som innebär att det har talerätt. Kammarrätten har alltså gjort rätt som avvisat överklagandet. Klaganden hade i kammarrätten överklagat förvaltningsrättens beslut om att upphandlingen skulle göras om och yrkat att upphandlingen istället skulle rättas.

Kammarrättens bedömning av talerätten

Förvaltningsrätten har förordnat att upphandlingen ska göras om eftersom det inte kvarstått några anbud att utvärdera. Mot bakgrund av ovan redovisad praxis anser kammarrätten att förvaltningsrättens avgörande inte har en sådan precis och påtaglig betydelse som är en förutsättning för att bolaget ska ges rätt att med stöd av 33 § FPL föra talan i målet. Inte heller har det framkommit sådana omständigheter som inneburit att förvaltningsrätten borde ha kommunicerat ansökan om överprövning med bolaget.

Kammarrätten anser sammanfattningsvis att någon rätt för bolaget att föra talan mot förvaltningsrättens avgörande inte föreligger. Överklagandet ska därmed avvisas.

Ängelholms kommuns överklagande

För att kammarrätten ska pröva överklagandet krävs prövningstillstånd.

Prövningstillstånd meddelas om

- det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit fram till (ändringsfall),
- det inte går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit fram till utan att prövningstillstånd meddelas (granskningsfall),
- det är viktigt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt (prejudikatfall),
eller
- det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet (extraordinära fall).

Detta framgår av 34 a § andra stycket FPL.

Kammarrätten har gått igenom allt material som finns i målet och kommit fram till att prövningstillstånd inte ska meddelas. Överklagandet kommer därför inte att prövas av kammarrätten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 9).

Gertrud Forkman

Eva Römbo
referent

/Jennie Wenneberg

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ**
Avdelning 1

DOM
2019-10-23
Meddelad i Malmö

Mål nr
3247-19

SÖKANDE

Toalettus Norden AB, 556754-1957
Box 17
598 21 Vimmerby

MOTPART

Ängelholms kommun
262 80 Ängelholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen ska göras om.

BAKGRUND

Ängelholms kommun genomför upphandling av offentliga toaletter (18/106). Upphandlingen genomförs enligt reglerna om öppet förfarande i LOU. Toaletthus Norden AB (Toaletthus) och Danfo AB (Danfo) har lämnat anbud i upphandlingen.

Den 8 februari 2019 beslutade Ängelholms kommun att tilldela Toaletthus AB uppdraget. Ängelholms kommun återkallade den 13 februari 2019 meddelat tilldelningsbeslut. Som skäl till återkallandet angavs att oklarheter har upptäckts i lämnade anbud och extra kontroller behöver göras. Nytt tilldelningsbeslut meddelades den 7 mars 2019 varvid Danfo antogs som leverantör i upphandlingen.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Toaletthus Norden AB (Toaletthus) ansöker om överprövning och yrkar i första hand att bolagets anbud inte utesluts från utvärderingen. I andra hand yrkas att Danfos anbud utesluts från utvärderingen.

Till stöd för sitt förstahandsyrkande anför Toaletthus bl.a. följande. Upphandlande myndighet har inte använt sig av en transparent och konsekvent utvärdering av anbuden vid de två olika utvärderingstillfällena. Toaletthus yrkar att bolagets anbud ska utvärderas och godkännas för uppställda krav vid denna utvärdering likväl som gjordes under tilldelning och utvärdering 1.

Upphandlande myndighet har ställt förfrågan om entreprenad avseende toalettbyggnader och där angivet ett antal skall-krav. Två anbudsgivare har inkommit med anbud. Utvärderingen av anbuden gjordes och Toaletthus till-

delades den 8 februari 2019 uppdraget. Samtidigt begärdes även övriga anbudsgivares anbud in av Toaletthus för påseende. Den 11 februari 2019 skickade upphandlande myndighet ut en förfrågan gällande vem som var anbudslämnare då detta ansågs vara oklart. Frågorna besvarades av Toaletthus den 12 februari 2019 varvid det klargjordes att anbudet skickades in via Tendsign via ett registrerat konto för Älö Trä AB (Älö Trä). I Tendsign går det inte att registrera ett nytt företag med samma mailadress. Detta gjorde att Toaletthus var tvungna att använda moderbolagets konto vid anbudslämnning. Det har på ett klart sätt redovisats att det är Toaletthus som är anbudslämnare. Det framgår bl.a. av bilaga 6 sida 1 i anbudshandlingarna att det är organisationsnummer 556754-1957 som är anbudslämnare. Vidare framgår det av sidan 2 samma handling att det är Toaletthus som är avtalstecknare. Upphandlande myndighet har dessutom tagit fram ett eget formulär för att vara säker på vem som är anbudsgivare och vem som tecknar anbudet. I formuläret ska anbudsgivarens namn, organisationsnummer, ort och datum anges. Formuläret ska därutöver vara undertecknat av behörig företrädare för anbudsgivaren. Toaletthus har följt detta skall-krav och angivit både anbudsgivare och organisationsnummer och uppfyllt övriga skall-krav i detta formulär. Det kan således inte vara oklart vem som är anbudsgivare i det aktuella fallet.

Den 13 februari 2019 meddelade upphandlande myndighet att den tidigare tilldelningen återkallas. Skälet var att det nu fanns oklarheter och att extra kontroller behövde göras. En kompletterande utvärdering skulle göras och ett nytt tilldelningsbeslut skulle inom kort meddelas. Toaletthus hade vid det laget fortfarande inte fått ta del av övriga anbudsgivares anbudshandlingar.

Den 7 mars 2019 meddelas ett nytt tilldelningsbeslut där Toaletthus uteslöts från utvärderingen på oklara grunder. I samma handling har upphandlande myndighet ändrat anbudsgivare och angett Älö Trä istället för Toaletthus.

Detta ställer sig Toaletthus frågande till då det redogjorts i flera redovisade dokument att det är Toaletthus som är anbudsgivare.

Det har i anbudet klart framgått vem som är anbudsgivare på ett klart sätt. Anbudet är helt komplett och ska utvärderas vid en ny utvärdering.

Till stöd för andrahandsyrkande anför Toaletthus bl.a. följande. Enligt AFB 31, punkt 3, ska behörig företrädare fylla i handlingen *Undertecknade av anbud*. Danfos anbud är inte komplett, eftersom det av handlingen inte framgår vilket företag som är anbudsgivare och inget organisationsnummer är angivet. Det finns ingenting som säger att det är Danfo eller något annat företag som undertecknandet gäller.

Därutöver uppfyller inte Danfos anbud kraven gällande kvalitetsledningssystem. Av AFB.52 framgår att anbudsgivare ska ha rutiner för kvalitetssäkring som säkerställer att uppdraget utförs på ett sådant sätt att överenskommen omfattning och kvalitet uppnås och upprätthålls. Se AFD.221. Beskrivning av hur detta krav tillgodoses ska lämnas i anbudsformuläret. Av AFD.221 framgår att anbudsgivaren ska ha ett och arbeta utefter ett kvalitetsledningssystem. I Danfos anbud framgår ingenting av det som efterfrågas. Danfo har till anbudet bifogat en kvalitetspolicy och kvalitetsplan som av upphandlande myndighet benämner kvalitetsledningssystem och anser att det uppfyller ställda krav, vilket är felaktigt. En policy är inte att jämföra med ett kvalitetsledningssystem. En policy är ett riktvärde/riktlinje och innebär inga resultat eller rutiner. Danfo har med sin beskrivning av kvalitetspolicy och kvalitetsplan inte på något vis redovisat något kvalitetsledningssystem enligt de krav som är ställda. Danfo uppfyller således inte alla skalkrav och ska därför inte utvärderas.

Toaletthus har åberopat Älö Träs kapacitet avseende teknisk och yrkesmässig kapacitet. Då Älö Trä numera har försatts i konkurs ska upphandlande myndighet i enlighet med 14 kap. 7 § LOU begära att leverantören ska byta ut företaget mot ett annat företag. Toaletthus har i sitt anbud åberopat ytterligare ett bolag. Älö Träs konkurs ger därmed inte skäl att utesluta Toaletthus från upphandlingen.

Toaletthus kan komma att lida skada, både i detta fall och i framtida upphandlingar om bolaget som anbudsgivare diskvalificeras och inte utvärderas.

Toaletthus har den 8 mars 2019 av kommunen begärt att få övriga anbudsgivares anbud för påseende och har den 16 mars 2019 endast fått ta del av en sekretessbelagd version. Dröjsmålet från begäran till dess att Toaletthus fick ut handlingar är i sig anmärkningsvärt. Kommunen har dessutom frångått att anbudsgivaren inte har yrkat sekretess och endast lämnat ut sekretessbelagda handlingar. Med anledning av detta yrkas att aktuella handlingar ska presenteras utan sekretess för påseende.

Ängelholms kommun anser att ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande.

Kommunen har använt sig av samma utvärderingskrav vid båda utvärderingarna. Upphandlingsdokumenten är transparenta och utvärderingen har varit konsekvent. Kommunen har uppmärksammat oklarheter i anbud efter första tilldelningsbeslutet. På grund av detta beslutade kommunen att återkalla tilldelningsbeslutet. Vid den andra utvärderingen har det visat sig att Toaletthus inte uppfyller vissa formella krav.

I anbudsdokumentet hänvisar Toaletthus till att bolaget är under namnändring från Alonova till Toaletthus med samma organisationsnummer. Nam-

nändringen är beslutad den 6 februari 2019. Älö Trä är moderbolag till Toaletthus. Enligt Tendsign är Älö Trä registrerad som anbudsgivare samt innehavare av kontot. Älö Trä är således formell anbudsgivare och kommunens avtalspart i Tendsign.

I anbudsförmulär inlämnat av Toaletthus *AFB 31 Anbudets form och innehåll*, ska en försäkran besvaras med ”ja” för att anbudsgivaren ska kvalificeras. Dessutom ska anbudsgivaren bifoga och signera handlingen Undertecknande av anbud. Denna är signerad av Toaletthus en styrelseledamot, som är firmatecknare för Toaletthus.

Enligt administrativa föreskrifter i förfrågningsunderlaget punkt AFB.52, Teknisk och yrkesmässig kapacitet, ska anbudsgivaren dvs. Toaletthus, enligt sökanden, ge en kortfattad beskrivning av det anbudsgivande företaget (företagsbeskrivning).

- Affärsidé och verksamhet
- Organisation och ledning
- Geografisk etablering

Toaletthus har bifogat en företagspresentation av Älö Trä.

Toaletthus har inte bifogat fullmakt som visar att Älö Trä agerar ombud för Toaletthus vid anbudslämningen. Försäkran är således inte formellt giltig. Undertecknande av anbud är därmed undertecknad av fel firmatecknare om anbudet formellt sett är inlämnat av Älö Trä. Älö Trä anger i text till anbudsförmulär att det är Toaletthus som ska anses vara anbudsgivare. Bernt Björnin uppges såsom ombud och kontaktperson för anbudet.

Kommunen anser således att det råder en del formella oklarheter om vilket bolag som ska anses vara anbudsgivare och kommunens formella avtalspart. Älö Trä/Toaletthus uppfyller således inte kvalificeringskraven avseende re-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM

gistrerad respektive angiven anbudsgivare/anbudslämnare enär det förekommer diskrepans beträffande vilket bolag som ska anses vara formell anbudsgivare. Detta innebär att kommunen inte kan avgöra vem som ska anses vara formell anbudsgivare och avtalspart. Anbudet från Älö Trä/Toaletthus ansågs därför inte kvalificerat och anbudet förkastades.

Om förvaltningsrätten skulle finna att Toaletthus är formell anbudsgivare anser kommunen i andra hand att Toaletthus i vart fall inte kan uppfylla de ekonomiska kraven om säkerhet. Av förfrågningsunderlaget punkt *AFD.63 Säkerhet* framgår att anbudsvinnaren/entreprenören ska ställa säkerhet för fullgörande av sitt åtagande som ett belopp om 10 procent av värdet av kontraktssumman dvs. 550 000 SEK under entreprenadtiden samt 5 procent av samma värde dvs. 275 000 SEK under garantitiden. Av anbudet framgår inte att Toaletthus har förmåga att ställa dessa garantier.

Vid den ekonomiska kontrollen har framkommit att Toaletthus har en omsättning om 16 000 SEK, eget kapital om 102 000 SEK, omsättningstillgångar om 118 000 SEK och inga anställda. Moderbolaget Älö Trä saknar rating pga. kommentarer i bokslut samt har en anmärkning 2017 under rubriken betalningsanmärkningar. Toaletthus har inte åberopat annans kapacitet.

Toaletthus har vidare yrkat att Danfos anbud ska förkastas eftersom handlingen *Undertecknande av anbud* inte är fullständigt ifyllt. Danfo har enligt Toaletthus inte uppfyllt samtliga skall-krav i förfrågningsunderlaget. Danfo har lämnat in handlingen *Undertecknande av anbud*. Handlingen är undertecknad av VD/koncernchef. Enligt Bolagsverket är VD behörig firmatecknare. Det är korrekt att Danfo inte har fyllt i företagets namn och organisationsnummer i handlingen. Danfo har dock utöver begärd handling bifogat egen sanningsförsäkran med fullständigt ifyllda uppgifter. Handlingen *Un-*

dertecknande av anbud har till uppgift att bekräfta att anbudsgivaren bekräftar att alla delar i offererat anbud är sanningsenliga och bindande i enlighet med förfrågningsunderlaget ställda krav. Danfos sanningsförsäkran har samma innebörd och motsvara uppställda krav i handlingen *Undertecknande av anbud*. Kommunen har därmed erhållit samma försäkran som handlingen avser att styrka och uppfyller därmed kvalificeringskravet.

Vidare ställs i förfrågningsunderlaget inga krav på certifiering eller andra specifika krav på hur ett kvalitetsledningssystem ska vara utformat för att god kvalitet ska kunna upprätthållas vid utförande av uppdraget. Det anges endast att entreprenören/leverantören ska ha ett och arbeta ut efter ett kvalitetsledningssystem. Danfo har tydligt beskrivit hur kvaliteten ska upprätthållas, vem som är ansvarig samt hur eventuella brister ska åtgärdas. Danfos beskrivning uppfyller därför kravet och är fullt tillräcklig vad avser kraven för det aktuella uppdraget.

Eftersom en konkursansökan är inlämnad avseende Älö Trä och Toaletthus, som anser sig vara anbudsgivare, har åberopat Älö Trä avseende teknisk och yrkesmässig kapacitet för att utföra uppdraget ska leverantören uteslutas från att delta i upphandlingen. Anbudet ska således förkastas i enlighet med 13 kap. 3 § 2 p LOU.

Kommunen har inte brutit mot de grundläggande principerna i LOU eller något annat i den upphandlingsrättsliga regleringen när de antagit Danfo som leverantör i upphandlingen. Toaletthus har därför varken lidit skada eller riskerat att lida skada.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Upphandlande myndigheter ska enligt 4 kap. 1 § LOU behandla alla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Enligt 20 kap. 4 och 6 §§ LOU kan förvaltningsrätten pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och, på talan av en leverantör som har lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Relevanta delar av förfrågningsunderlaget

Av förfrågningsunderlaget AFB.31 Anbudets form och innehåll framgår, såvitt nu är i fråga, följande.

- Anbudet ska vara uppställt och innehålla samtliga uppgifter som efterfrågas i det elektroniska anbudsformuläret, handling 6.5.
- Behörig företrädare ska fylla i och underteckna handling ”6.4. Undertecknade av anbud” och bifoga i anbudsformuläret.
- Anbudet ska lämnas via www.tendsign.com.

I 6.5. anbudsformulär anges under punkten AFB.31 Anbudets form och innehåll

- a) Härmed försäkras att anbudsgivarkontot registrerats med korrekta uppgifter för behörig företrädare/anbudslämnare: Ja krävs.
- b) Bifoga ifylld och signerad handling 6.4. ”Undertecknande av anbud”.

I handling 6.4. "Undertecknande av anbud" är angivet "Anbudsgivare:" och "Org. Nr:".

Enligt *AFB.52, Teknisk och yrkesmässig kapacitet*, ska anbudsgivaren innehålla och visa att de har dokumenterade resurser, kompetens och erfarenhet att utföra uppdraget. Detta ska framgå av en kortfattad beskrivning av det anbudsgivande företaget. I beskrivningen bör följande framgå:

- Affärsidé och verksamhet
- Organisation och ledning
- Geografisk etablering

Förvaltningsrättens bedömning

Vid överprövningar enligt LOU gäller att förvaltningsrätten i princip endast prövar de särskilt angivna frågor som sökanden tar upp. En förutsättning för att en ansökan om ingripande mot en upphandling ska kunna vinna bifall är att sökanden visar att denne har lidit eller riskerat att lida skada av den påtalade bristen i upphandlingen (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2013 ref. 53).

För att konkurrens ska kunna ske på lika villkor krävs klara och tydliga upphandlingsdokument. Av dessa ska det framgå vilka krav som måste uppfyllas för att anbudet ska kunna antas. Sådana krav måste upprätthållas och ett anbud som inte tillgodoser dessa krav får inte antas.

Toaletthus gör gällande att kommunen på felaktiga grunder utesluter bolaget från upphandlingen och därigenom brutit mot LOU samt att kommunen inte har använt sig av transparenta eller konsekventa utvärderingar. Det råder inga tvivel enligt Toaletthus att det är bolaget som har lämnat anbud i upphandlingen.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
Avdelning 1

DOM

När det först gäller Toaletthus invändning om att kommunens utvärderingsmetoder inte varit transparenta eller konsekventa anser förvaltningsrätten inte att Toaletthus närmare redogjort för de påstådda bristerna. Av utredningen i målet framgår inget annat än att utvärderingen har skett i enlighet med LOU.

När det sedan gäller Toaletthus övriga invändningar gör förvaltningsrätten följande bedömning.

Av tilldelningsbeslut den 7 mars 2019 anges bl.a. följande. Älö Trä/Alonova AB (Toaletthus Norden AB) uppfyller inte kvalificeringskraven anseende registrerad respektive angiven anbudsgivare/anbudslämnare enär det förekommer diskrepans beträffande vilket bolag som ska anses vara formell anbudsgivare. I Tendsign är Älö Trä registrerad som anbudslämnare medan det i anbudshandlingarna anges att Alonova (Toaletthus Norden AB) ska anses som anbudsgivare. Detta innebär att kommunen inte kan avgöra vem som ska anses vara formell anbudsgivare och avtalspart. Anbudet från Älö Trä /Alonova AB (Toaletthus Norden AB) är därför inte kvalificerat för vidare kontroll och utvärdering.

Det framgår av handlingarna i målet att anbudsgivarkontot är registrerat i Älö Trä. Anbudet är dock undertecknat av Alonova AB:s (Toaletthus Norden AB:s) firmatecknare. Uppgifterna om vilket bolag som formellt sett är anbudsgivare eller anbudslämnare går därmed isär. Toaletthus har inte bifogat någon fullmakt som visar att Älö Trä företräder Toaletthus i upphandlingen. Under företagets kontaktuppgifter i anbudet står visserligen företagsnamnet Alonova AB (under namnändring till Toaletthus) vilket talar för att det är Toaletthus som är anbudsgivare. Toaletthus har dock i enlighet med AFB.52 bifogat en företagspresentation över Älö Trä, vilket talar mot att det är Toaletthus som är formell anbudsgivare i upphandlingen. För det fall att Toaletthus ska betraktas som anbudslämnare har bolaget genom att skicka in

en företagsbeskrivning över Älö Trä inte uppfyllt det obligatoriska kravet i AFB 52 om att information om Teknisk och yrkesmässig kapacitet ska framgå av en kortfattad beskrivning av det anbudsgivande företaget. Ska däremot Älö Trä anses vara anbudslämnare har anbudet undertecknats av fel bolag. Förvaltningsrätten gör därför mot bakgrund av vad som framkommit i målet bedömningen att kommunen haft fog för att förkasta anbudet oaktat vilket bolag som ska anses vara anbudsgivare. Att Älö Trä numera har gått i konkurs föranleder ingen annan bedömning.

Vidare gör Toaletthus gällande att det vinnande bolaget Danfo inte uppfyller alla obligatoriska krav i upphandlingen och att kommunen brutit mot LOU genom att utvärdera och anta anbud från det bolaget. Toaletthus har bl.a. invänt att Danfo, genom att inte ange anbudsgivare eller organisationsnummer i handlingen 6.4 *Undertecknande av anbud*, inte uppfyllt ställda krav och rätteligen skulle ha förkastats.

Enligt AFB.31 ska handlingen 6.4 *Undertecknande av handling* bifogas ifyllt och signerad. Förvaltningsrätten konstaterar att i handlingen finns utrymme för att fylla i uppgifter om såväl anbudsgivare som organisationsnummer. Enligt förvaltningsrättens bedömning får det, med hänsyn till utformningen av handlingen 6.4, anses vara ett obligatoriskt krav att ange anbudsgivare och organisationsnummer i denna. Det är ostridigt att den av Danfo bifogade handlingen 6.4 saknar uppgifter om anbudsgivare och organisationsnummer. Eftersom det är fråga om ett obligatoriskt krav som inte i sig kan anses oproportionerligt har kommunen brutit mot likabehandlingsprincipen genom att godta anbudet (jfr Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2016 ref. 37 II). Toaletthus har därmed riskerat att lida skada. Att Danfo utöver begärd blankett har bifogat en egen sanningsförsäkran med fullständigt ifyllda uppgifter föranleder ingen annan bedömning. Eftersom Danfos anbud inte uppfyller det nämnda obligatoriska kravet saknas det skäl att pröva vad Toaletthus i övrigt har invänt mot Danfos anbud.

Då det endast finns två anbudsgivare i upphandlingen och båda bolagens anbud har konstaterats innehålla brister ska upphandlingen göras om.

Med denna utgång saknas skäl att ta ställning till Toaletthus yrkande om att Danfos anbud ska presenteras utan sekretess.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05)

Bertil Idarsson

Astrid Lindeskog har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag (söndagsregeln).

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att prövningstillstånd meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I mål om överprövning enligt lagen (2011:1029) om om upphandling på försvars- och Säkerhetsområdet, lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna eller lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Vanligtvis får, då kammarrätten inte har fattat något interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, avtal slutas omedelbart. I de fall där kammarrätten har fattat ett interimistiskt beslut om att upphandlingen inte får avslutas, får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt det interimistiska beslutet. Vid beräkningen av de tio dagarna gäller söndagsregeln. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16:e eller 20:e kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.